

NAMMCO NEGWG

EQIKKAANEQ

NAMMCO-p Tunumi qilalukkat qernertat pillugit suleqatigiissitaat (NEGWG) Canadamit aamma NTI-mit, Danmarkimit, Savalimmiunit, Kalaallit Nunaanniit, Islandimit USA-miillu peqataasoqarluni ulluni 25.-29. oktober 2021-mi aappassaannik naapipput.

Arferit pillugit Aqutsinermut Ataatsimiititaliap 2021-mi ataatsimiinnerani Tunumi qilalukkat qernertat pillugit ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliap (2019-imi NEGWG-p ataatsimiinnerani inerniliinerit tunngavigalugit) aqutsinermut innersuussutai aammalu Tunumi piniartut takunnissimasaat tunngavigalugit saqqummiisoqarpoq. Ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliap innersuussutai; Tunumi aqutsiveqarfinni pingasuusuni tamani maannakkoqqinnaaq qilalukkat qernertat (*Monodon monoceros*) pisarineqarsinnaasut noor'lunngortinneqarnissaat, Arferit Aqutsinermut Ataatsimiititaliami isumaqatigiissutigineqanngilaq (Aqutsiveqarfiit tassaapput. 1: Ittoqqortoormiit, 2: Kangerlussuaq, aammalu 3: Tasiilaq). Arferit Aqutsinermut Ataatsimiititaliap ilisimatuussutsimut ataatsimiititaliamut qinnuigai: naliliinernut iluaqutaasussanngorlugit piniartut takunnissimasaat qanoq pitsaanagerusumik nalunaarsorneqarsinnaanersut misissoqqullugu; silap pissusaata allanngornera akueralugu tamannalu qilalukkanut qernertanut tamanut sunniutaa taakkunungalu aqutsinermut aalajangiinerni sunniutai ilanngoqqullugit, kiisalu; piniartut ilisimatusarnermik suliaqartunik ikiuisartut akilertarnissaannut ajornartorsiutit qulaajaqqullugit.

Arferit Aqutsinermut Ataatsimiititaliamut akissutissanik siunnersuuteqarnissap saniatigut uumasogatigiit qanoq issusiat, agguataarnerat, siaruarsimanerat aammalu piniarnermut tunngatillugit paasissutissat nutaat pigineqalernerisa kingunerisaanik **suleqatigiissitap suliasai** siornatigut siunnersuisarnini misissornissaannik imaqarput. Tunumi qilalukkat qaqortat pillugit aqutsinermut siunnersuinissap ineriartortinnissaa eqqarsaatigalugu suleqatigiissitap paasissutissat pioreersut aamma naliliiffigisariaqarpai.

Tunumi qilalukkat qaqortat pillugit siunnersuinissamik ineriartortitsinissamut piumasaqaatit.

Tunumi qilalukkat qaqortat takussaanerulersut nalunaarutigineqarpoq. Kingornuttakkanik misissueqqissaarnerit inernerisa maannamut pigineqartut takutippaat, uumasogatigiit amerlasuusut uumasogatigiillu amerlasuut kingornuttakkatigut immikkooruteqartut. Maannakkut Tunumi qilalukkat qaqortat qilalugaqatigiinnut sorlernut attuumassuteqarnersut ilisimaneqanngilaq. Maannakkorpiaq Tunumi naliliinissamut paasissutissat annikippallaarput, piniartoqassagaluarpallu tamanna attanneqarsinnaaneranut uppersaateqanngilaq. **Siunnersuutit 1.5-1.9 takukkit.**

Tunumi qilalukkat qernertat pillugit siunnersuinermik ineriartortitsineq

Piniartut atuisullu ilisimasaat: **Piniartut** qilalukkat qernertat assigiinngitsut pingasuusut paasisimanerat pingaaruteqarpoq aammalu ilisimatuussutsikkut isummernissamut atorluarneqarsinnaavoq. Kingornuttakkanik misissueqqissaarnerit inernerisa maannamut pigineqartut takutippaat, aasaanerani qilalukkat qernertat Kangerittivarmiittartut Tunup Avannaaniittartut/Svalbardimeersunut allaanerisut. Maannali qilalukkat qernertat aasaanerani nunatta kangiata avannaaniittartut qilalugaqatigiinnut sorlernut attuumassuteqarnersut oqaatigissallugu aammalu uumasogatigiinni taakkunani upernaanerani Ittoqqortoormiit eqqaanni piniarneqartartut sorliunersut oqaatigissallugu paasissutissat naammangillat.

Aningaasaqarnikkut isumaliuutit: Ilisimatusarneq siunertaralugu qilalukkamik uumasumik pisaqarnermi qassutit aserorneqarneri akissarsianut ilaatinneqartarpoq, piffissamilu 2010-mit 2020-mut akissarsiat taamaattut 3 mio. DK kr.-t sinnerlugit tunniunneqarsimallutik.

Mattak Tunumeersoq iluanaarniutigalugu sumiiffinnut allanut niuerutigineqartoo qilalukkanik qernertanik piniarnermik pilersitsivoq, nioqqutissallu taassuma akisuup akitsoriartuaarnera ilutigalugu qernertat piniarneqarnerulersimapput. Suleqatigiissitat immikkut ilisimasallit inuiaqatigiinnut akilersinnaaneramik nalilersuissapput, taakkulu maanna niuerneq aammalu uumasooqatigiit ajalusuuissagaluarpata niuernerup uninnera ilaatigut misissussavaat.

Piniartut atuisullu ilisimasaat paasissutissallu pillugit qinnuteqarneq: Naliliinerit allat pillugit piniartut paasissutissiisnaanerat pillugu suleqatigiissitaq siunnersuuteqarpoq. **Inassuteqaatit 1.1, 1.2, 1.6, 1.7, 1.9 takukkit.**

Siunnersuutigineqartuni silap pissusaata allanngoriartornera pillugu nassuiaaneq: Maanna silap pissusiata allanngoriartornerata Tunumi qilalugaqatigiinnut qernertanut sunniutaa kisitsisinngortinneqarsinnaanngilaq. Immap kissatsinnera qilalukkat qernertat inuuffigisinnaasaannut killiliisnaavoq, imaluunniit uumasut allat avannarparterlutik nikitsissinnaavai, tamannalu aqutsiveqarfinni pingasuni qilalukkat qernertat siaruarnerannut piniarsinnaanerannullu sunniuteqassaaq. Avatangiisinut nutaanut tulluarsarneq uumasut uumasinnaanissaannik kinguaassiorsinnaassusaannillu tunngasunut allannguisinnaavoq. Silap pissusiata allanngoriartornera maanna kisitsisinngortinneqarsinnaanngilaq, taamaattumillu ilusiliamik tunngaveqarluni naliliinerni toqqaannartumik ilanngunneqarsinnaannani. Uumasut uumasarnerisa oqaluttuassartaannut uuttuutitut qanoq sunniuteqassanersoq paasissagaanni paasissutissat amerlasuut piffissami sivisuumi katersukkat pigineqartariaqarput. Sunniutit taakkunungalu sunniuteqaqataasut paasiarlugit ilisimatuussutsikkullu ataatsimiititaliap siunnersuutaanut pitsaannerusumik nassuiarsinnaanngorlugit ilisimatusarnikkut misissuinerunissaq pisariaqarpoq. **Siunnersuutit 1.4, 2.1. takukkit.**

Tunumi qilalukkat qernertat siaruarsimanerat uumasooqatigiittullu eqimanerat

Qilalukkat qernertat siaruarsimanerat pillugit ilisimasat ilimanarsisippaat siaruarsimanerannut tunngatillugu allanngortoqarsimanngitsoq. Naliliinerup ersersitaa pingaarnaq, tassa uumasooqatigiit ikiliartornerat, Hjørnedalimi asimi misissuisarfik (2010-mili inuttalik) uppernarsarpaa.

Misissueqqissaarnerit uumasooqatigiit eqimanerannut naatsorsuutini inerniliisimasut ataatsimoortumik NAMMCO-JCNB ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliamit misissorneqarput, inernerilu eqqortutut nalilernerqarlutik. 2016-imi uumasooqatigiit eqimanerannut naatsorsuut, tassa Kangertittivarmi qilalukkat qernertat 100-t arlallit, periuseq mark-recapture (uumasut nalunaaqutsikkat takoqqinneqarnerat) atorlugu taparserneqarpoq, periuserlu taanna paasissutissat ataatsimoortitat allarluinnat atortarpai.

2022-p upernaanerani aasaanerani timmisartumik misissuinissap pilersaarusiornissaa eqqartorneqarpoq. Kangertittivarmi sumiiffimmi qaammataasakkut malinnaanermi paasissutissat aammalu atuisut ilisimasaat aallaavigalugit misissuiffissami misiliilluni misissuineri uumasooqatigiit upernaaneranni amerlassusaat kisinnissaat siunertarineqanngilaq, ukiisarfitt immikkoortut marluunersut misissorniarnaqarpoq: Qilalukkat qernertat aasaanerani Kangertittivarmiittartut allallu avannarpasinnerusumiittut (Liverpool Land-ip eqqaani) aasaanerani sumukartarnersut ilisimaneqanngitsoq. Ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliap misissuineq nalimmarsarneqassasoq isumaqataaffigaa ilallugulu siunnersuutigaa Kangertittivap avannaatungaani piniartut sineriak malillugu qilalukkanik qernertanik takunnittarfigisaani aamma suliniuteqarnissaa eqqarsaatigineqassasoq.

Kingullermik 2017-imi misissuisoqarpoq, Kalaallit Nunaannilu oqartussaasut 2022-p aasaanerani misissuisoqarpoqinnissaannut aalajangiinerat iluarineqarpoq. Misissuinerup pilersaarusiornissaa

piniartut peqatigalugit pissaaq taamaattorli uumasogatigiit eqimanerannut naatsorsuutit tutsuiginartuunissaat, naatsorsuutit nunani tamalaani akuerineqarnissaat aammalu naliliinermut atorneqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugit nunani tamalaani ilisimatuussutsikkut misissuinerni ileqqorineqartartut atorneqassapput. **Siunnersuutit 2.2, 2.3 takukkit.**

Uumassusilerineq

Uumasut uumasarnerisa oqaluttuassartaat Kangertittivarmi (Aqutsiveqarfimmi 1-imi) illaaqartarnerata annikillinera utoqqaat takuneqartut amerliartorneratigit, illaaqartut pisarineqartut annikilliartrorneratigit, uumasunit misiligutissanik misissuisoqarneratigit, misissuinerni piaqqat takuneqartut tunngavigalugit aammalu piniartut unikkaarneratigit uppernarsarneqarpoq. Kangertittivarmi illaaqartarneraq, piniartut nassuiaanerat tunngavigalugu aammalu misiligutissanik misissuinikkut inissinneqarsimasoq, Kalaallit Nunaata Kitaanut Canadamullu sanilliullugu malunnartumik appasinneruvoq.

Uumasut nukarliunerusut amigarmata utoqqaanerit piniarneqartalersimasut ilimanarpoq, aammalu kinguaassiornerup annikillismaneranut ersarissunik ersiuteqarpoq (illaaqartut ikippit, ukiumullu piaqqiornerit ikillutik), aamma arnavissat ikiliartorput kingunerisaanillu arriinnerusumik amerliartulersimallutik (kinguaassiorsinnaanngortartut amerlassusaat).

Kinguaariittut kingornuttakkat: Takussutissat allat takutitaat ikorfartorlugit (qaammataasakkut nassitsissutinit paasissutissat, piniarnernit nalunaarsukkat piniartullu nalunaarutaat) kingornuttakkanik misissueqqissaarnerit ingerlasut inernerisa ilaat ilimanarsisippaat Kangertittivarmi qilalugaqatigiit qernertat marluinngorlugit immikkoortinneqarsinnaagunartut: Upernaakkut aasaaneranilu Kangertittivarmiittartut. Qilalugaqatigiit upernaakkut Kangertittivarmiittartut pillugit immikkut naliiisoqassappat paasissutissat annertuumik amigaatigineqarput. Tunumi qilalugaqatigiit immikkoortinneqarsinnaagunarnerat pissutigalugu Tunup Avannaani qilalugaqatigiit upernaakkut piniarneqartartut uumasogatigiittut ataatsitut naatsorsuutigineqarsinnaanngillat.

Inuit sunniisarneri

Piniarneq allatigullu ikilisaaneq: Oktober 2021-p qiteqqunnerani Kangertittivarmi qilalukkat qernertat marluinnaat pisarineqarsimasutut nalunaarsorneqarnerat tunngavigalugu piniarnernit nalunaarsuisarnerit nutarternissaat eqqartorneqarpoq. Aqutsiveqarfimmi 1-imi (Ittoqqortoormiini) piffissami kingullermi pisaat ikilisimanerat qilalukkat qernertat ikiliartornerannut attuumassuteqassasoq ilimanarluinnarpoq. Qilalukkanik qernertanik pisisuugaqarnek, ilaruttoornerit angallammillu aporsinerit nalinginnaanngillat, taamaattoqarsimappallu tamanna ernumanermik pilersitsinngilaq.

Toqumik kinguneqanngitsumik sunniutit: Uppernarsarneqareersutut qilalukkat qernertat nipiliornernut akornuserneqarnernullu assut sunnertiapput. Kangertittivarmi inuit suliaasa kingunerisaanit nipiliornernit annertusiartorput, tamakkulu ajornartorsiutinngorsinnaammata malinnaaffigineqartariaqarput. Qilalukkat qernertat amerlassusaannut ajortumik sunniuteqaqqinnissaq pinaveersaarniarlugu Tunumi umiarsuit angisuut angalasarnerat eqqarsaatigalugu maleruagassiortoqassagaluarpog, **Siunnersuut 1.3 takuuk.**

Tunumi qilalukkat qernertaqarfiit

Tunumi sumiiffinni aarluit akulikinnerusumik takuneqartalersimapput, tamannalu qilalukkanut qernertanut ajortumik sunniuteqarsinnaanera pissutigalugu ernumanermik pilersitsivoq. Aarluilli akulikinnerusumik takuneqartalernerat qilalukkanut qernertanut sunniuteqarsimanissaannut naammattumik takussutissaqanngilaq.

Amerlassutsimut naliliinerit

Uumasogatigiit aaqqissugaanerat: Uppernarsaatit nutaat ilimanarsisippaat Kangertittivarmi (aqutsiveqarfimmi 1-imi) uumasogatigiit marluinngorlugit immikkoortinneqarsinnaasut: Upernaakkut takkuttartut aasaaneranilu takkuttartut. Uumasogatigiit imavimminngaaneernissaat arlaatigulluunniit uppersarsaatinik tapersorsorneqanngilaq. Aqutsiveqarfinni 2-mi 3-milu uumasogatigiit aaqqissugaanerat allanngunngillat.

Uumasogatigiinnik nalilersueriaaseq: Uumasut ukiui atorlugit nalilersueriaaseq NAMMCO-mi ukiuni 20-ni qilalukkat qaqortanut qernertanullu, aavernut niisanullu naliliinernut atorineqarnikoq naliliinermut tunngaviuvoq. Nalilersueriaaseq taanna suleqatigisanit sukumiisumik naliliiffiqineqarnikuuvoq (peer review), NAMMCO-miillu aqutsinermik siunnersuinemut tulluurtut akuerisaalluni.

Ittoqqortoormiit (aqutsiveqarfik 1): Sumiiffimmut nalilersueriaaseq aatsaat taamak ilanngussaqaartigivoq. Uumasut siaruarsimanerat, ukioqqortussutsikkut inissisimanerat piiaanermullu paasisutissat ilanngunneqarput, uumasullu uumasarnerisa oqaluttuassartaat aamma ilanngunneqarlutik, tamatumani piniartut immikkut nalunaarnerat naapertorlugu piaqqisarnerit ajortumik ineriartornerat ilanngullugu. Nalilersueriaatsip naatsorsuutaa tassaavoq uumasogatigiit immikkoortortami ikittuaraasut, nungunngujoortut, uumasullu amerlanerpaamik 207-iusut (90 % CI: 42-441). Aqutsiveqarfimmi 1-imi qilalukkanik qernertanik piniarneq attanneqarsinnaanngilaq. Maannamut assingusumik piniartoqaannassappat qilalugaqatigiit taakku 2025-mi nungunneqarnissaat 30 %-inik aarlerinassuseqarpoq, 2028-milu 74 %-inik aarlerinassuseqarluni. Ukiup 2021-p kingorna uumasogatigiinnit piiasoqanngippat aarlerinassuseq 0 %-inngussaaq.

Ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliaq inerniliivoq; piniarneq attanneqarpat ukiut arlaqanngitsut ingerlaneranni uumasogatigiit nungunneqarsinnaanerannut aarlerinassuseq annertuujusoq, 2021-milu pisaqartoqarsimannginnera tamatumunnga takussutissaasoq. **Innersuussutit 1.0, 2.4 takukkit.**

Kangerlussuaq (aqutsiveqarfik 2): Nalilersueriaatsip naatsorsuutaa tassaavoq uumasogatigiit immikkoortortami ikittuaraasut, nungunngujoortut, uumasullu amerlanerpaamik 260-iusut (90 % CI: 142-442). Nungukkiartornerat maanna 0,24-iuvoq (90 % KI:0,11–0,52), ukiumut amerlanerpaamik arfinilinnik amerliartortarlutik (piaqqinerit) (90 % KI:0–18).

Annaasat aammalu piniarnermi annikippallaamik nalunaarsuisoqarsinnaanera eqqarsaatigalugit ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliaq inerniliivoq aqutsiveqarfimmi 2-mi qilalukkanik qernertanik piniarneq attanneqarsinnaanngitsaq. **Siunnersuutit 1.0, 2.4 takukkit.**

Tasiilaq (aqutsiveqarfik 3): Nalilersueriaatsip naatsorsuutaa tassaavoq uumasogatigiit immikkoortortami ikittuaraasut, nungunngujoortut, uumasullu amerlanerpaamik 123-iusut (90 % CI: 12-394). Naatsorsutigineqarpoq uumasut ukiumut amerlanerpaamik tallimanik (90 % CI: 1-21) amerliartortartut. Taamaammat aqutsiveqarfimmi 3-mi qilalukkanik qernertanik piniarneq attanneqarsinnaanngilaq. Maannamut assingusumik piniartoqaannassappat qilalugaqatigiit taakku 2025-mi nungunneqarnissaat 34 %-inik aarlerinassuseqarpoq, 2028-milu 62 %-inik aarlerinassuseqarluni. Ukiup 2021-p kingorna uumasogatigiinnit piiasoqanngippat aarlerinassuseq 0 %-inngussaaq.

2016-imi misissuineri kisitsisoqarsimanngimmat Tasiilamut naliliinermi siaruarsimassutsimut naatsorsuineq (2008) kisimi ilaavoq. Misissuineri nalinginnaasumik peruserineqartartut atorlugit sumiiffimmi qilalukkat qernertat siaruarsimanerannut misissuinissamut qilalukkat ikippallaarsinnaapput, taamaammat sumiiffimmi qilalugaqarnera akueralugu naliliineq kisitsisitigut naatsorsuinikkut inissinneqarpoq.

Ilisimatuussutsimut ataatsimiititaliaq inerniliivoq, piniarneq attanneqarpat ukiut ikittuinnaat ingerlaneranni uumasogatigiit nungunneqarnissaannut aarlerinassuseq annertuujusoq. **Siunnersuutit 1.0, 2.4 takukkit.**

Piujuartitsinissamut aqutsinermullu siunnersuutit:

Nalilersueriaatsip saniatigut uppersaaterpassuit allat ilimanarsisippaat qilalukkat qernertat Kalaallit Nunaata kangiaata kujataani ikiliartupiloortut erngertumillu illersorneqartariaqartut:

1. qilalugaqatigiit qernertat arlaliunerannut, ikittukkuutaarnerannut, immikkoornerannullu takussutissat arlallit
2. aqutsiveqarfinni pingasuusuni tamani qilalukkat qernertat amerlassusaannut naatsorsuinerni ikittutut ikiliartortutullu nalilernerqarput
3. amerlassutsip appasinneranut ikorfartuisumik aasaanerani qilalukkat qernertat Kangertittivarmi meqqilersorneqarsimasut takoqqinneqarnerinillu misissuinermit inernerit
4. aqutsiveqarfinni pingasuusuni tamani qilalukkat qernertat ikiliartupiloornerat
5. 2021-mi aqutsiveqarfimmi 1-imi qilalukkat qernertat pisarineqartut ajalusuusoqarsimanerannik ilimanarsisitsisoq
6. aasaanerani Kangertittivarmi qilalukkat qernertat pisarineqartut ikilinerat
7. ilisimatusarnermik siunertalimmik Kangertittivarmi qilalukkanik qernertanik uumasunik pisaqarnerup ajalusoorneqarnera
8. aqutsiveqarfinni pingasuusuni tamani arnavissat ikiliartornerat, tamanna qilalukkanik qernertanik piniarnermut nalunaarsukkani takuneqarsinnaavoq
9. aqutsiveqarfimmi 1-imi uumasogatigiinni nukarliit ikiliartornerat
10. aqutsiveqarfimmi 1-imi ukiut 40-t ingerlaneranni timmisartumik misissuinermit piaqqat takuneqarsimasut 50 %-it sinnerlugit ikiliartornerat
11. aqutsiveqarfimmi 1-imi illaaqartut ikiliartornerat
12. Canadamut Kalaallit Nunaatalu kitaanut sanilliullugu aqutsiveqarfimmi 1-imi illaaqartut ikittut
13. sumiiffiup kujataani uumaffissanik annaasaqarneq
14. qilalukkat qernertat sumiiffimmi siaruaassimanerata annikillinera.

Siunnersuineq 1.0 Taamaammat **suleqatigiissitap innersuussutini Kalaallit Nunaata kangiaata kujataani aqutsiveqarfinni pingasuusuni tamani qilalukkat qernertat pisarineqartut noor'lunngortinneqarnissaat sukannersumik uteqqippaa.** Piniarneq pissutigalugu uumasogatigiit nungunnissaannut aarlerinassuseq annertuvoq, taamaammat ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliaq erseqqissaavoq Kalaallit Nunaata kangiaata kujataani qilalukkat qernertat piujuaannarnissaat qulakkeerniarlugu massakkoqqinnaaq aqutsinikkut iliuuseqartoqartariaqartoq.

Tamatuma saniatigut suleqatigiissitap uku siunnersuutigai:

Qilalukkat qernertat

Siunnersuut 1.1: Piniartut qilalukkanik qernertanik akulikitsumik takunerartarmata sumiiffimmi aallaaveqartumik qilalukkanit qernertanik uumasuniit misiligutissamik tiguisarnissamut suliniut pilersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna qanoq akulikitsigisumik takunnittoqartarnersoq pillugu paasisutissanik pilersitsissaaq aammalu uumasuniit misissugassanik pilersuissalluni.

Siunnersuut 1.2: Naak ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliap sukannersumik Kalaallit Nunaata kangiaata kujataani aqutsiveqarfinni pingasuusuni tamani qilalukkat qernertat pisarineqartut noor'lunngortinneqassasut siunnersuutigigaluaraa, qilalukkat qernertat piniarneqaannassappata paasisutissat maanna ilanngunneqartussaasut (takissuseq, suaassuseq, sumi qangalu pisaqartoqarnersoq, illaaqarneq/illaaqannginneq) saniatigut paasisutissat allat katersorneqartalissapput. Paasisutissat allat ilaatigut tassaapput: mattaanit misiligutissaq, piniartut nassuiaanerat naapertorlugu uumasoo pingasuusunit sorliunersoq, qitiata assilinera, kaajallallugu angissusaa aammalu arnavissat immuliornerut.

Siunnersuut 1.3: Qilalukkat qernertat nipinit sunnerneqartarmata uumasogatigiillu ikittukkuutaartut ajoquserneqariaannaasarmata, qilalukkat qernertat amerlassusaannut ajortumik sunniuteqaqqinnissaq pinaveersaarniarlugu Tunumi umiarsuit angisuut (matumani aamma umiarsuit takornarissanik angallassisut) angalasarnertat eqqarsaatigalugu maleruagassiortoqassagaluarpog.

Siunnersuut 1.4: Silap pissusaata allanngornera uumaffinnut sunniuteqarnerlussagunarmat ukiuuneranilu siaruarsinnaanerannut killiliingaatsiassammat qilalukkat qernertat uumaffiini silap pissusaata allanngornerata sunniutai annikillineqassasut sakkukillineqassasullu.

Qilalukkat Qaqortat

Siunnersuut 1.5: Tunumi qilalukkat qaqortat pillugit paasissutissat naliliinissamut ikippallaarmata tamakkiisumik illersorneqarnerat attatinneqassasoq.

Siunnersuut 1.6: Tunumi piniartut qilalukkanik qaqortanik takunnittarneranut tunngatillugu paasissutissat aaqqissugaasumik katersorneqartarnissaat, matumani assilissat videolialluunniit, sumi qangalu takunnittoqarsimanersoq aammalu uumasut qanoq amerlatigisut takuneqarsimanersut ilannguttarlugit.

Siunnersuut 1.7: Tunumi qilalukkat qernertat pisarisuukkat tamarmik immikkut nalunaarutini nalunaarsorneqartassasut.

Siunnersuut 1.8: Tunumi qilalukkat qaqortat pisarisuukkat uumasut ajornanngippat avalatseqqinneqartassasut.

Siunnersuut 1.9: Tunumi qilalukkat qernertat pisarisuukkat pillugit paasissutissat nalunaarsugassatut ilanngunneqartussaasut (pisarisuukkat sumi qangalu pisarineqartut, suaassuseq, illaaqarneq/illaaqannginneq) saniatigut paasissutissat allat aamma ilanngunneqartarnissaat. Paasissutissat allat ilaatigut tassaapput: mattaanit misiligutissaq, kigut, kaajallallugu angissusaa aammalu arnavissat immuliornersut.

Ilisimatusarnermut siunnersuutit:

Siunnersuut 2.1: Silap pissusaata allanngornerata uumasut uumasarnerisa oqaluttuassartaannut sunniutit misissorniarlugit Kalaallit Nunaata kitaani Canadamilu qilalugaqatigiit qernertat uumasarnerisa pillugit misissuisoqassasoq, sumiiffinni taakkunani silap pissusaata allanngornera uumasogatigiinnut nungunneqanngitsunut sunniuteqarsorinassammat.

Siunnersuut 2.2: Kangerlunni qilalukkat qernertat kisinnissaannut periutsit assigiinngitsut misissorneqassasut, periutsilli nutaat aatsaat siornatigut misissuisarnermut naapertuuttumik atorqearsinnaappata misissorneqassapput.

Siunnersuut 2.3: Naak misissuinerit pilersaarusiornert piniartut peqatigalugit pisussaasut, nunani tamalaani ilisimatuussutsikkut misissuinerit ileqqorineqartartut atorinissaat attanneqassaaq (matumani timmisartup ingerlaarfissaata ilusilerneqarnera ilanngullugu), tamanna pisarpoq misissuineq aallaavigalugu sinneqartumik amerlassuseqarnermut naatsorsuinerit naliliinermut atorqearsinnaanissaat aammalu NAMMCO-mit akuerineqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugit.

Siunnersuut 2.4: Uumasogatigiit ikittut, uumasogatigiit ikiliartupiloortut uumasogatigiillu nungunneqarnissaminik aarlerinartorsioortut immikkut tamarmik nassuiarneqassasut, tamatumalu kingorna taamaattunut immikkut siunnersuinerit aqutsinermullu atatillugu tunngaviliortoqassasoq.